

Suhdannekatsaus

Marraskuu 2015

Jaksaa, jaksaa

www.taloudessa.fi

twitter: @OP_Ekonomistit

Jaksaa, jaksaa

Maailmantalous palaa notkahduksen jälkeen vakaan verkkaiseen vauhtiin

- Maailmankauppa ja -teollisuustuotanto hyytyivät pahoin alkuvuonna. Pahin notkahdus alkoi kuitenkin syksyllä jäädä taakse sekä maailmankauppa- että luottamuslukujen mukaan.
- Maailmantalouden kasvu on kuluvan vuoden notkahduksen jälkeen palaamassa viime vuosien verkkaiseen mutta vakaaseen tahtiin. Kehittyneillä markkinoilla talouden maltillinen elpyminen jatkuu. Kehittyvissä maissa suhdanne kohenee hieman tästä vuodesta, mutta talouskasvu on aiempiin vuosiin nähden hitaampaa.
- Inflaatio on painunut globaalisti hyvin matalalle hyödykkeiden halpenemisen myötä. Inflaatio koluaa kuitenkin pohjiaan syksyn aikana, koska öljyn hinnan laskun pohjavaikutus alkaa pienentyä. Inflaationäkymät ovat silti hyvin maltilliset joitain poikkeuksia lukuun ottamatta.
- Yhdysvalloissa keskuspankki todennäköisesti alkaa nostaa verkkaisesti ohjaukorkoa joulukuun kokouksessaan. Keskuspankki tulee etenemään hyvin maltillisesti. Inflaatiopaineet ovat vähäiset, maailmantaloudessa vallitsee epävarmuutta ja työllisyysasteen nousu on verikkaista.
- Euroopan keskuspankki puolestaan valmistautuu keventämään lisää rahapolitiikkaansa joulukuussa. Todennäköisesti EKP laskee talletuskorkoaan nykyisestä -0,2 %:sta yhä alemmas. Joukkolainojen osto-ohjelmaa saatetaan myös jossain muodossa laajentaa.

Suomi rimpuilee eroon miinuksista

- Suomen talous supistui hieman tammi-syyskuussa alustavien tietojen perusteella. Tämä on linjassa elokuun ennustemme kanssa. Viime aikojen taloustiedot ovat ristiriitaisia. Arvioimme talouden kuitenkin olevan hyvin hitaasti kohenevalla uralla. Elokuun ennustemme 0,8 %:n kasvusta ensi vuonna on yhä paikallaan.
- Kuluttajahinnat laskevat arvioimme mukaan tänä vuonna vuosikeskiarvolla mitattuna ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1955. Inflaation mataluus ei johdu pelkästään öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoista. Inflaatio painui myös ilman energiaa ja jalostamattomia elintarvikkeita lokakuussa 0,3 %:iin. Inflaatio säilyy ensi vuonna hyvin matalana. Riski 0,6 %:n ennusteessamme on alaspäin.
- Suomen ulkoinen tasapaino on kohentunut odotuksia paremmin. Vaihtotase kääntyi kesällä ylijäämäiseksi 12 kk:n keskiarvolla mitattuna. Myönteinen kehitys on paljolti tuontihintojen laskun syytä. Tuontihintoihin ei ensi vuonna ole odotettavissa erityistä nousua ja vienti hieman elpyy, joten vaihtotaseen näkymät ovat paranemassa aiempiin arvioihin nähden.
- Heikon alkuvuoden jälkeen työttömyyden nousu vaimeni alkusyksyllä. Elokuun arvioimme 9,4 %:n työttömyysasteesta tänä ja ensi vuonna on yhä kohdallaan.
- Valtiontalouden alijäämä pienenee tänä vuonna selvästi. Menot ovat pienentyneet ja tulot ovat pysyneet viime vuoden tasolla. Koko julkisen sektorin vaje pysyy vuoden 2014 tasolla, koska eläkeyhtiöiden ylijäämä pienenee. Ensi vuonna julkisen sektorin vaje supistuu hieman alle kolmen prosentin rajan.
- Merkittävimmät riskit liittyvät edelleen kehittyvien markkinoiden näkymiin, Yhdysvaltain rahapolitiikan suunnan muuttumiseen, geopolitiikkaan ja Suomessa työmarkkinapolitiikkaan.

Maailmantalous

Pientä piristymistä syksyllä

Maailmankauppa ja -teollisuustuotanto hyytyivät pahoin alkuvuonna. Kyseessä näyttäisi kuitenkin olevan rytmihäiriö verkkaisessa kasvussa. Sekä maailmankauppa että -teollisuustuotanto piristyivät kolmannella neljänneksellä. Lokakuussa myös globaali ostopäälliköiden indeksi koheni hieman.

Kokonaisuutena maailmantalouden kasvu on kulu- van vuoden notkahduksen jälkeen palaamassa viime vuosien verkkaiseen mutta vakaaseen tahtiin.

Kehittyneillä markkinoilla talouden maltillinen elpyminen jatkuu. Kehittyvissä maissa suhdanne kohe- nee hieman tästä vuodesta, mutta talouskasvu on aiempiin vuosiin nähden hitaampaa.

Inflaatiopaineita ei näköpiirissä

Raaka-aineiden hinnat ovat jatkaneet laskutrendil- lä. Hinnat ovat alentuneet hyvin laajalla rintamalla. Öljyn hinta on marraskuussa ollut lähellä viime vuosien pohjatasoja.

Maailmantalouden näkymät tai raaka- ainemarkkinoiden tasapaino eivät puolla hintojen kääntymistä olennaiseen nousuun. Hinta-odotukset ovat verrattain vakaita.

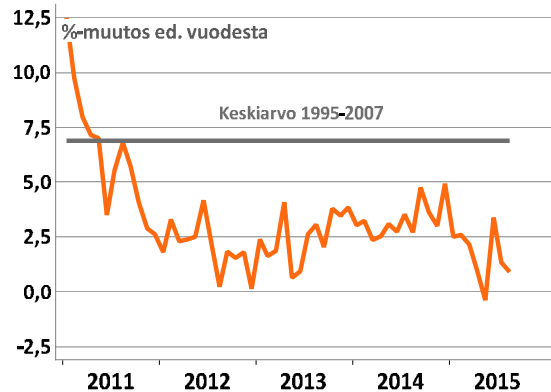
Inflaatio on painunut globaalisti hyvin matalalle hyödykkeiden halpenemisen myötä. Inflaatio kolu- aa pohjaan syksyn aikana. Tämän jälkeen öljyn hin- nan laskun pohjavaikutus alkaa pienentyä ja inflaa- tio hieman kohota.

Inflaationäkymät ovat silti hyvin maltilliset joitain poikkeuksia lukuun ottamatta. Globaali talouskasvu on jatkossakin verkkaista ja inflaatio-odotukset ma- talalla.

Vanhat tutut riskit

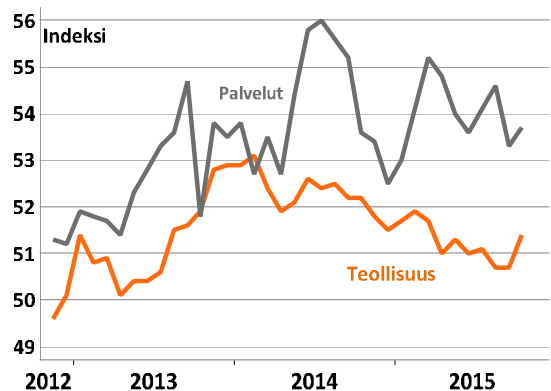
Maailmantalouden suurimmat lyhyen aikavälin ris- kit liittyvät edelleen kehittyvien markkinoiden näky- miin, erityisesti Kiinaan, Yhdysvaltain rahapolitiik- kaan ja geopolitiikkaan.

Maailmankaupan määrä

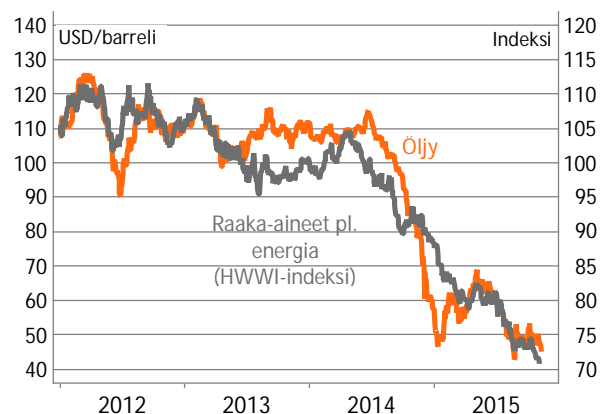
Lähde: Macrobond, OP

Globaalit ostopäälliköiden indeksit

Lähde: Macrobond, OP

Raaka-aineiden hintoja

Lähde: Macrobond, OP

Yhdysvallat

Lievästi laitamyyötäistä

Yhdysvaltain talouskasvu on vaihdellut reippaasti vuosineljänneksittäin. Pohjimmiltaan talous on silti kasvanut edelleen vakaasti noin 2,5 %:n vauhtia. Odotukset ensi vuodelle ovat vain lievästi paremmat.

Talouden vauhtia on verottanut viennin kangertelu. Viennin heikkous on heijastunut myös teollisuuteen. Kotimarkkinoilla talous on kehittynyt suotuisasti. Kulutus on kasvanut vakaan myönteisesti ja investointienkin kasvu on hyvää.

Suhdannekyselyissä teollisuuden ja palveluiden tahdin ero tulee selvästi esille. Palveluiden näkymät ovat hyvällä tasolla, mutta teollisuudessa ei vielä näy käännettä parempaan.

Inflaationäkymä maltillinen

Työttömyys on laskenut edelleen tasaisesti, mutta palkka- ja inflaatiopaineet ovat säilyneet vähäisinä.

Energian ja ruoan hinnasta puhdistettu ydininflaatio lähentelee kuitenkin kahta prosenttia. Kokonaisinflaatio alkaakin kavuta kohti keskuspankin tavoitetta ensi vuoden aikana.

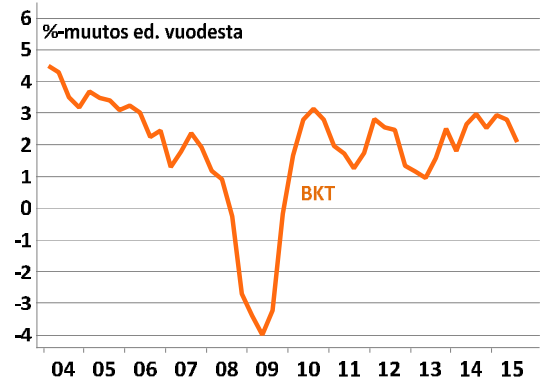
Fed nostaa vihdoin

Keskuspankki todennäköisesti alkaa nostaa verkkaisesti ohjauksorkkoa joulukuun kokouksessaan. Tähän mennessä keskustelu on liikkunut koron nostojen alkamisajankohdan ympärillä. Kun koron nostoissa päästään alkuun, markkinoiden mielenkiinto siirtyy koronnostojen vauhtiin.

Keskuspankki tulee etenemään hyvin maltillisesti. Inflaatiopaineet ovat vähäiset, maailmantaloudessa vallitsee epävarmuutta ja työllisyysasteen nousu on verikkaista.

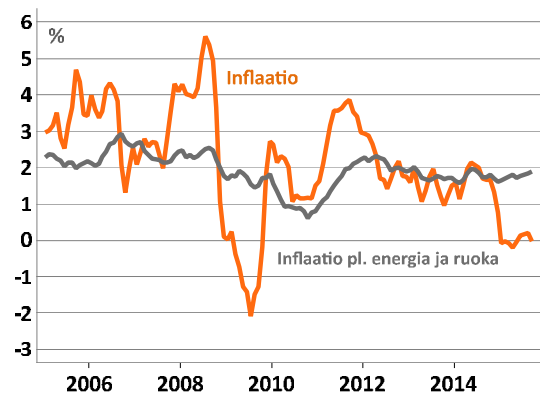
Keskuspankkipolitiikan suunnanmuutos voi lisätä heiluntaa markkinoilla tilapäisesti. Fedin päästyä vauhtiin huomio alkaa kuitenkin vähitellen siirtyä vaaleihin ja finanssipolitiikkaan.

Yhdysvaltain BKT:n kasvu

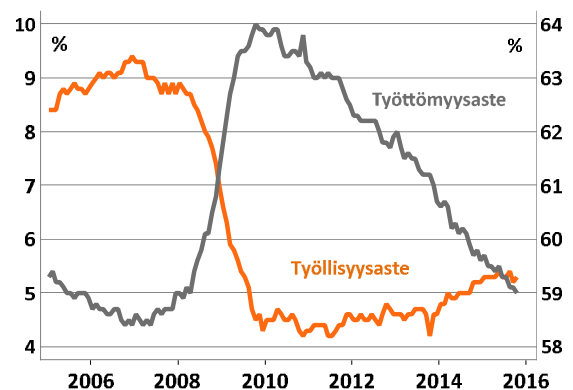
Lähde: Macrobond, OP

Yhdysvaltain inflaatio

Lähde: Macrobond, OP

Työttömyys- ja työllisyysaste Yhdysvalloissa

Lähde: Macrobond, OP

Kehittyvät taloudet

Kiinassa kohti hitaampaa talouskasvua

Alkuvuoden heikomman jakson jälkeen Kiinan taloudessa on merkkejä vakautumisesta. Lokamarraskuussa osakekurssit ovat nousseet. Myös teollisuuden luottamus on kohentunut. Kiinan keskuspankki on jatkanut rahapolitiikan keventämistä. Maan talouskasvu hidastui 6,9 %:iin heinäsyyskuussa. Kasvu lepää aikaisempaa enemmän kotimaisen kysynnän varassa. Ensi vuonna kasvu vaimeenee lisää.

Venäjä toipuu asteittain

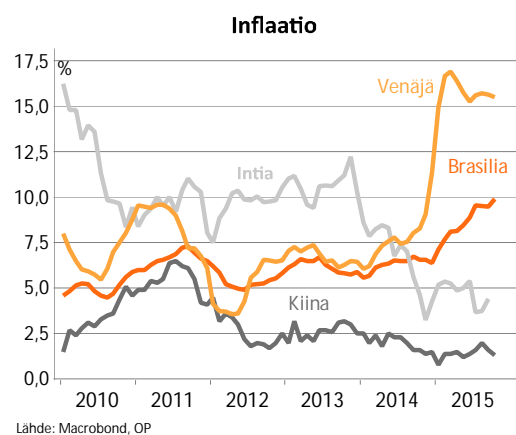
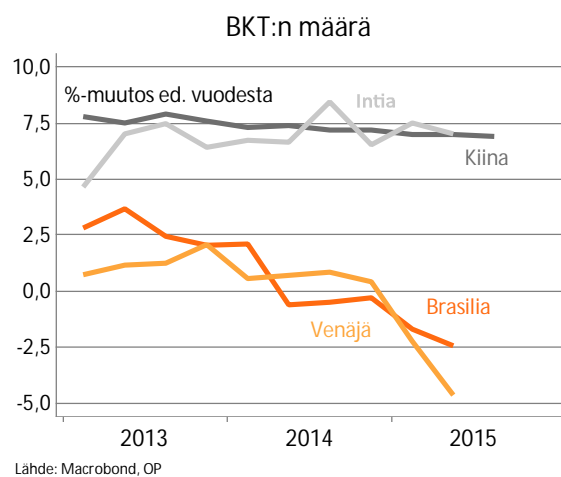
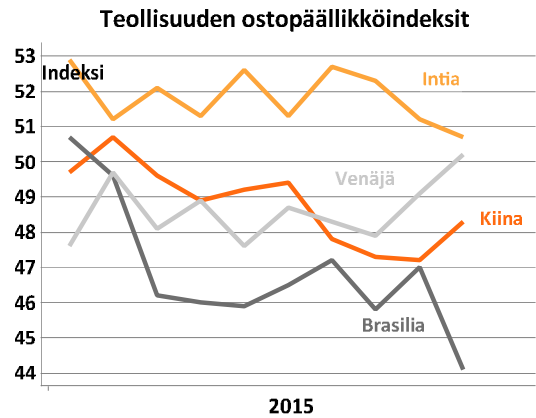
Kuukausitilaston mukaan Venäjän BKT:n laskun pohja olisi ohitettu alkusyksyn aikana. Teollisuus- ja maataloustuotannossa on saatu hieman parempia lukuja viime kuukausina. Ongelmia on kuitenkin edelleen, kuten korkealla oleva inflaatio. Lisäksi matala raakaöljyn hinta pienentää vientituloja. Kohenevasta kehityksestä huolimatta Venäjä ponnistaa syvästä kuopasta, joten BKT:n kasvu pysyy miinuksella ensi vuonna.

Intiassa hyvä kasvu jatkuu

Muista suurista kehittyvistä markkinoista poiketen Intian talousnäkymät ovat suotuisat. BKT:n kasvu oli yli 7 % vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Kasvuvauhdin odotetaan jatkuvan samanlaisena ensi vuonna. Hidastuva inflaatio mahdollistaa elvyttävän rahapolitiikan jatkumisen. Rakenteelliset uudistukset, elvyttävä rahapolitiikka ja matalat raaka-aineiden hinnat tukevat talouskasvua.

Brasilian ongelmat syvenevät

Brasilian talouden ongelmat ovat jatkuneet. Useat talouden tilastot osoittavat kasvun kannalta väärään suuntaan. Oli kyseessä sitten teollisuustuotanto tai kuluttajien luottamus, niin kehitys on ollut heikkoa vuoden mittaan. Inflaatio on korkealla ja keskuspankki on pyrkinyt jarruttamaan sitä nostamalla ohjauksorkkoa. Taloutta vaivaa raaka-aineiden vaisu kysyntä maailmalla ja kotimaiset ongelmat, kuten korruptioskandaali. BKT supistuu tänä ja ensi vuonna.

Euroalue

Tasaista talouskasvua

Euroalueen talouden kvartaalikasvu hidastui 0,3 %:iin kolmannella neljänneksellä alkuvuoden 0,5-0,4 %:n vauhdista. Pohjimmiltaan talous on noin 1,5 %:n vuosikasvu-uralla. BKT on ollut kasvussa suurimmas- sa osassa euromaita. Suhdanneindikaattorit viittaa- vat talouskasvun jatkuvan jokseenkin samaa vauh- tia.

Kevyt rahapolitiikka tukee kasvua

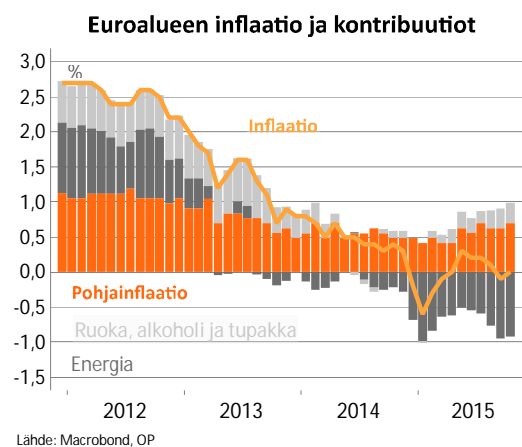
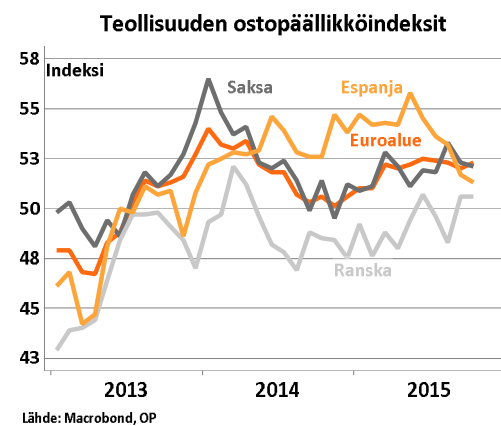
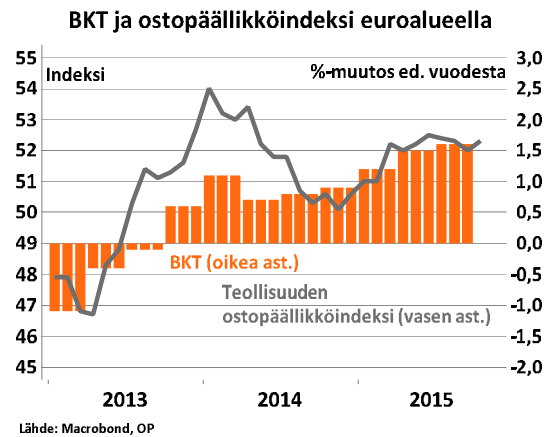
Euron heikentyminen, öljyn alhainen hinta ja Euroo- pan keskuspankin elvyttävä rahapolitiikka tukevat talouden aktiiviteettia. Kotitalouksien luottamusta vahvistaa työttömyyden väheneminen. Heikko euro tukee talousalueen vientisektorin hintakilpailukykyä. Kysyntää pitää yllä vakaa kasvu Euroopassa ja Poh- jois-Amerikassa. Venäjän talous vakautuu asteittain ensi vuonna, mutta talouspakotteiden jatkuminen hankaloittaa euromaiden vientiä Venäjälle.

Turvapaikanhakijat nopeuttavat talouskasvua

Runsas turvapaikanhakijoiden määrä viime kuukau- sina lisää talouskasvua euroalueella. Arvioiden mu- kaan turvapaikanhakijoiden määrä lisää julkista ky- syntää euromaissa ja täten nopeuttaa hieman euro- alueen talouskasvua. Pidemmän päälle turvapaikan- hakijoiden työllistyminen on avainasemassa, jotta talousvaikutukset olisivat positiiviset.

Inflaatio nopeutuu hieman ensi vuonna

Euroalueen inflaatio on nollassa tänä vuonna. Ener- gian hintojen lasku on painanut inflaation nolnaan. Toiseen suuntaan ovat vaikuttaneet palveluiden ja ruoan hintojen nousu. Ensi vuonna inflaatio nopeu- tuu hieman. EKP:n elvyttävä rahapolitiikka ja euron heikkeneminen lisäävät hieman inflaatiota. Pohjim- miltaan inflaatio on kuitenkin hyvin vaimeata. Raaka- aineiden hinnoista ei ole odotettavissa paineita ja inflaatio-odotukset ovat matalat.

Euroalue

EKP:lta lisäelvytystä joulukuussa

Viime viikkoina EKP on vahvasti indikoinut lisäävän-
sä rahapoliittisista elvytystä joulukuun korkokoko-
uksessa. Matala inflaatio ja etenkin alhaalla olevat
inflaatio-odotukset ovat päässyt uusiin toimiin.

Talletuskorkoa lasketaan lisää?

Vaihtoehtoissa on mukana niin koron lasku kuin
muut toimet. On mahdollista, että talletuskorkoa,
jolla pankit tallettavat rahaa keskuspankkiin, las-
kettaisiin lisää miinukselle. Tällä hetkellä talletus-
korko on -0,20 %. Muina lisäelvytystoimien vaihto-
ehtoina ovat nykyisen arvopaperien osto-ohjelman
pidentäminen yli syyskuun 2016 tai kuukausittaisen
60 mrd. euron ostojen kasvattaminen.

Lisätoimilla pyritään nopeuttamaan inflaatiota

EKP:n aiemmat elvytystoimet ovat tukeneet rahoitus-
markkinoiden ja talouden kehitystä. Euro on hei-
kentynyt, osakekurssit ovat nousseet, korot ovat
laskeneet ja pankit ovat kanavoineet keskuspankin
lisälikviditeettiä lainanantoon.

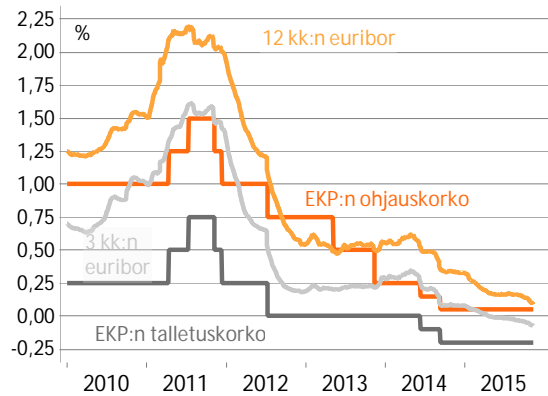
Ongelmana on, että inflaatio ei saavuta keskipitkällä
aikavälillä EKP:n hieman alle kahden prosentin in-
flaatiotavoitetta. Tämän johdosta EKP lisää elvytys-
tä.

Markkinakorot alhaalla ja euro heikkenee

Markkinakorot ovat poikkeuksellisen alhaalla. Euribor-
korot kuuteen kuukauteen asti ovat tällä hetkel-
lä miinuksen puolella. Markkinoiden korko-
odotukset ovat hyvin vaisut. Lyhyiden korkojen odo-
tetaan pysyvän miinuksella seuraavat kaksi vuotta.

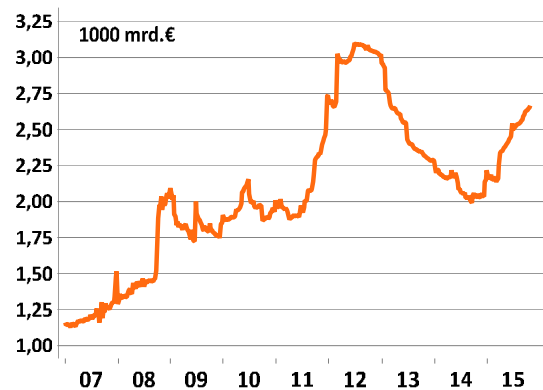
EKP:n lisätessä elvytystä ja Yhdysvaltojen keskus-
pankin nostaessa ohjauksorkoa euro tulee heikke-
nemään lisää.

Korkojen kehitys euroalueella

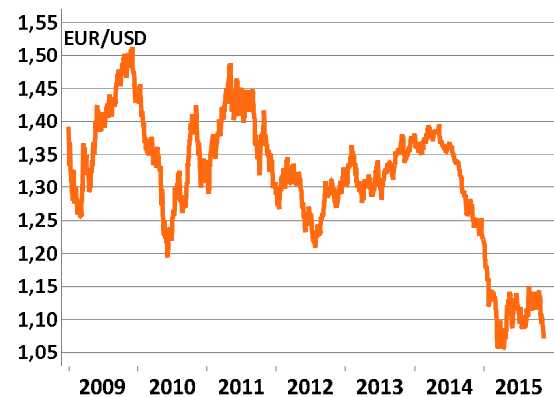
Lähde: Macrobond, OP

Euroopan keskuspankin tase

Lähde: Macrobond, OP

Euron arvo dollareissa

Lähde: Macrobond, OP

Suomi

Ensi vuonna hieman parempaa

Tilastokeskuksen pikaennakon mukaan BKT supistui kolmannella neljänneksellä jälleen. Pikaennakkolukuja korjataan usein selvästi. Luotettavampaa tietoa saadaan vasta joulukuussa. Nyt tiedossa olevien lukujen perusteella elokuun ennustemme BKT:n pienestä supistumisesta tänä vuonna on kohtallaan.

Viimeaikaiset talousindikaattorit ovat ristiriitaisia, mutta kokonaisuutena talous tuntuu olevan hyvin hitaasti kohenevalla uralla.

Talouskasvuodotukset ovat ennallaan ensi vuoden osalta. BKT:n 0,8 %:n kasvu perustuu investointien piristymiselle, kulutuksen pienen kasvun jatkumiselle sekä Venäjän viennin vähäiselle piristymiselle.

Vienti heikentynyt viime kuukausina

Tavaraviennin arvo supistui 4 % tammi-syyskuussa vuoden takaa. Viime kuukausina vientikehitys on ollut alkuvuotta heikompaa. Osittain kertaluonteiset tekijät selittävät suuria miinuslukuja. Toisaalta myös kehittyvien maiden hidastuneella talouskasvulla on oma vaikutuksensa.

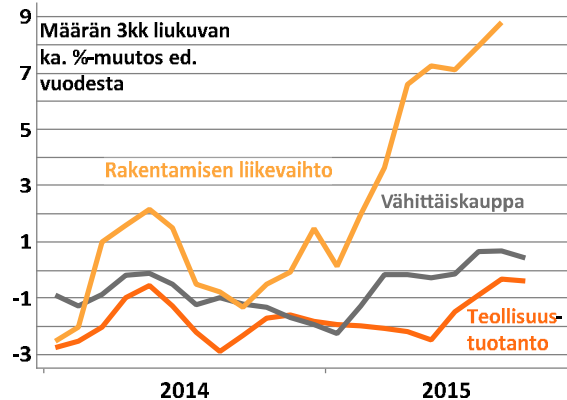
Toimialoista kasvussa ovat olleet metsäteollisuuden, metallien sekä koneiden ja laitteiden vienti. Öljyn hinnan lasku ja huoltoseisokki ovat painaneet kemian teollisuuden vientiä tänä vuonna. Vienti euroalueelle on kasvanut kuluvana vuonna, sen sijaan vienti muualle on ollut miinusmerkkistä.

Merkkejä paremmasta on olemassa

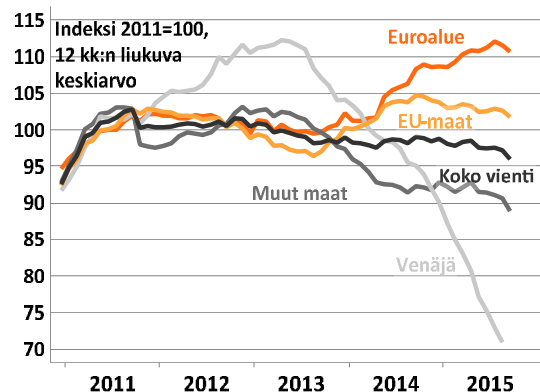
Lokakuussa teollisuustuotannossa oli kasvun merkkejä ensi kerran sitten vuoden 2012 jälkeen. Telakateollisuus on saanut uusia tilauksia vuoden mittaan ja koko teollisuuden uudet tilaukset ovat kasvussa. Ensi vuonna vienti kasvaa parin prosentin verran euroalueen talouskasvun tukemana.

Vaihtotase on lähellä tasapainoa tänä vuonna. Vaihtotasetta on kohentanut tuontihintojen lasku ja tuonnin supistuminen. Ensi vuonna vaihtotase pysyy lähellä tasapainoa.

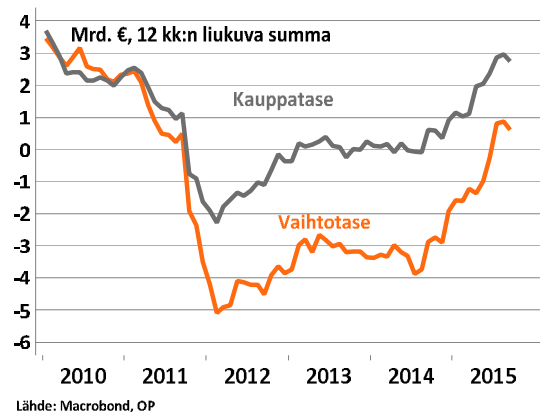
Tilastoja Suomen taloudesta

Suomen tavaravienti

Suomen kauppaja vaihtotase

Suomi

Yksityistä kulutusta leimaa varovaisuus

Kuluttajien luottamus on selvästi pitkän aikavälin keskimääräisen tason alapuolella. Suotuisan kevään jälkeen, odotukset painuivat kesän ja syksyn mittaan. Arviot Suomen taloudesta ja yleisestä työttömyydestä ovat synkkiä. Kuluttajien näkemykset omasta taloudestaan ovat heikot, mutta arviot omista säästämismahdollisuuksista pitkän ajan keskimääräisellä tasolla. Työlliset kuluttajat kokivat lokakuussa tavallista enemmän omakohtaista työttömyyden uhkaa.

Kuluttajien odotusten rapautuminen on hillinnyt vähittäiskauppaa. Kotitalouksien kulutuskykyä tukevat kyllä erittäin matala inflaatio ja historiallisen alhainen korkotaso sekä omalta osaltaan myös pankkien tarjoamat määräaikaisten asuntolainojen lyhennysvapaat. Yksityisen kulutuksen kasvu perustuikin reaalityulojen kasvuun. Ostovoiman kasvu on kuitenkin vaimeaa ensi vuonna, koska ansioiden koheneminen jää vähäiseksi ja työmarkkinat säilyvät heikkoina.

Asuntomarkkinoilla rauhallista

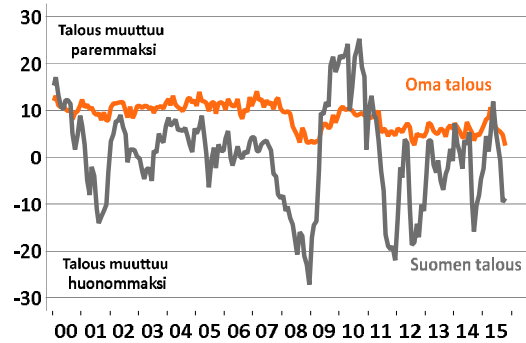
Asuntomarkkinat piristyivät alkuvuodesta, mutta kuluttajien luottamuksen rapauduttua kesän ja syksyn aikana kuluttajien asuntojen ostoajankohdat ovat laskeneet. Sen sijaan aikomukset asuntojen remontoituihin eivät ole muuttuneet.

Asuntomarkkinoiden kehitys heijastelee nyt muun talouden kehitystä. Koska asuntomarkkinoiden kannalta tärkeät työllisyys ja ostovoima ovat kehittyneet heikosti, on varovaisuus asuntokaupalle leimallista.

Kaupan vilkastuminen edellyttäisi talouskasvun saamista selvemälle nousu-uralle. Edes alhainen rahoituksen hinta ei yksin muuta asuntomarkkinoiden kurssia.

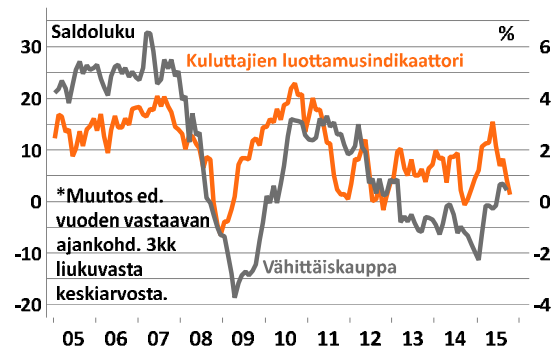
Vanhojen kerros- ja rivitaloasuntojen hinnat laskivat kolmannella vuosineljänneksellä 0,5 % vuoden 2014 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kokonaisuutena hintakehitys säilyy maltillisena hyvin vaisussa suhdannetilanteessa myös ensi vuoden alussa.

Kuluttajien talousodotukset arvio taloudesta vuoden kuluttua

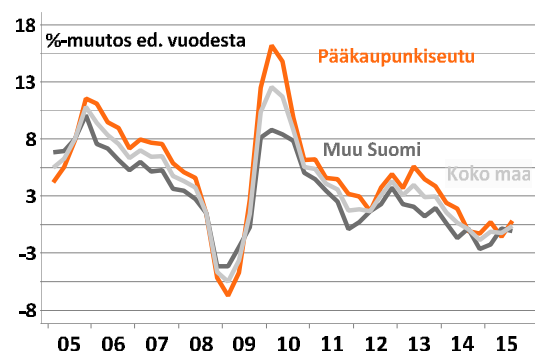
Lähde: Macrobond, OP

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan määrä*

Lähde: Macrobond, OP

Kerrostaloasuntojen nimellishinnat

Lähde: Macrobond, OP

Suomi

Investoinnit supistuvat vielä tänä vuonna

Investoinnit vähenevät kuluvana vuonna neljättä vuotta peräkkäinen. Kaikki keskeiset investointierät ovat miinuksella. Vuoden mittaan merkkejä paremmasta on kuitenkin saatu.

Kasvua ensi vuonna

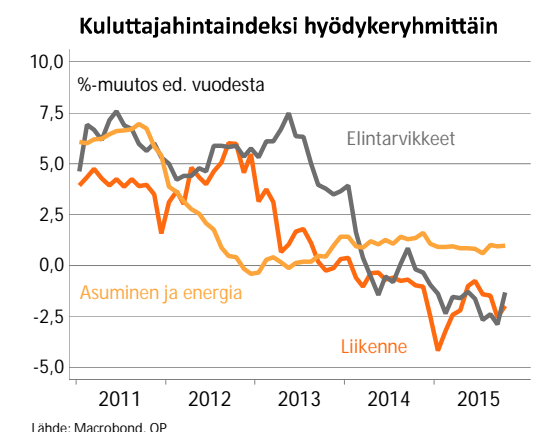
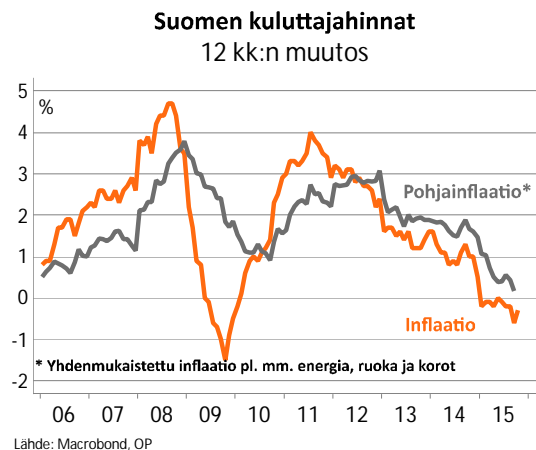
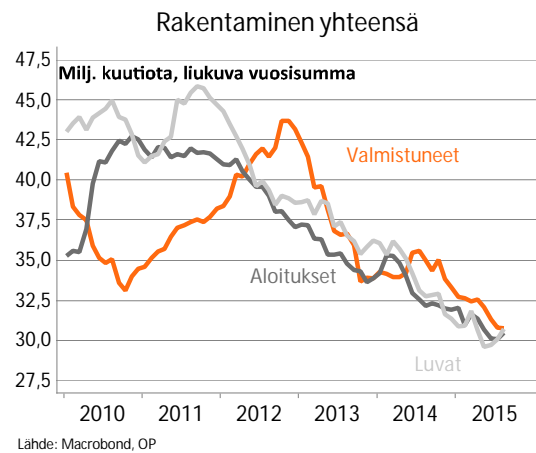
Kyselytiedot viittaavat teollisuuden ja rakentamisen investointien piristymiseen. Rakennusalan tuotanto-odotukset ovat varsin myönteiset. Viimeisten tietojen mukaan rakennusluvat olivat kasvussa kesällä, joten aloitusten pitäisi vahvistua lisää lähiaikoina. Myös suuria investointihankkeita, kuten Äänekosken biotuotetehtäjä ja uudet palvelinkeskukset, ajoittuu ensi vuodelle. Matalat korot auttavat investointihankkeiden toteuttamisesta. Ensi vuonna investoinnit kasvavat vajaan kolme prosenttia.

Inflaatio miinuksella

Inflaatio oli lokakuussa -0,3 %. Näillä näkymin inflaatiossa on pohjat saavutettu. Tammi-lokakuussa inflaatio oli keskimäärin -0,2 % eli sama kuin elokuun ennustemme koko vuodelle. Polttonesteiden hintojen ja korkojen lasku ovat etenkin negatiivisen inflaation taustalla. Näiden lisäksi yleinen hintakehitys on nyt harvinaisen vaisua.

Inflaatio kääntyy plussalle ensi vuonna

Inflaatio on hieman plussalla ensi vuonna, mutta pysyy pohjimmiltaan vaimeana. Futuurihintojen perusteella raakaöljyn hintapaineet ovat vähäiset ensi vuonna. Kotimaassa ruokakauppojen kiristynyt kilpailu pitää ruoan hinnan laskupaineessa. Markkinakorot pysyvät alhaalla, joten sieltäkään ei tule nousupainetta inflaatioon. Matalat palkankorotukset jarruttavat palveluiden inflaatiota. Suhteessa elokuun 0,6 %:n ennustemme riski onkin alaspäin ensi vuoden inflaation osalta.

Suomi

Työmarkkinoilla viileää

Työllisyyden heikentyminen on jatkunut pitkään. Vuoden kolmannella neljänneksellä työttömiä oli 226 000, mikä oli 24 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyysaste oli 8,4 % eli 0,8 prosenttiyksikköä suurempi vuoden 2014 vastaavaan aikaan verrattuna. Kausitasattuna työttömyysaste on syksyllä ollut 9,3 %.

Trendilukujen mukaan työttömyyden kasvu on kuitenkin hidastunut, mutta keskimäärin elokuun 9,4 %:n työttömyysaste ennuste tälle vuodelle on edelleen paikallaan. Ensi vuonna työttömyys säilyy tämän vuoden tasolla keskimäärin.

Työmarkkinoiden tilanne säilyy haastavana

Työllisyyskehitys on kuitenkin vaisua myös ensi vuonna, sillä elpymisen ei odoteta olevan kovin työllistävää. Työllisyys lisääntyy vasta ensi vuoden lopulla.

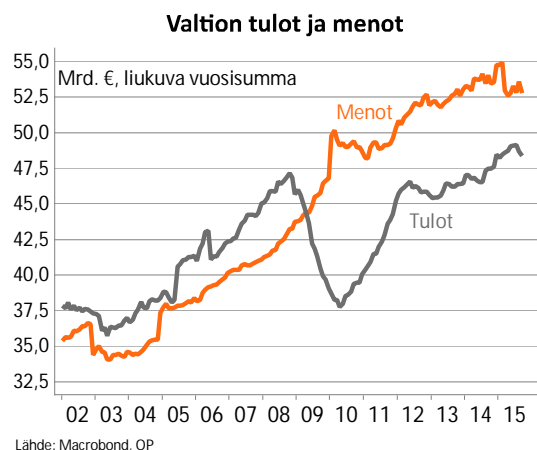
Rakennemuutosten vuoksi työmarkkinoilla ilmenee myös työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantongelmia kun uusia työpaikkoja syntyy eri toimialoille ja tehtäviin kuin mistä työpaikkoja menetetään. Avoimia työpaikkoja on nyt vajaa 29 000.

Työvoiman ulkopuolella on osin heikon työmarkkinatilanteen vuoksi verraten paljon ihmisiä. Tämän vuoden kolmannella vuosineljänneksellä heitä oli 1 393 000 henkeä. Työvoiman ulkopuolella olevista piilotyöttömiä oli 149 000.

Valtiontalouden vaje pienenee

Valtiontalouden alijäämä pienenee tänä vuonna selvästi. Menot ovat pienentyneet ja tulot ovat pysyneet viime vuoden tasolla.

Valitettavasti koko julkisen sektorin vaje pysyy vuoden 2014 tasolla, koska eläkeyhtiöiden ylijäämä pienenee. Ensi vuonna julkinen sektorin tasapaino kohenee hieman ja vaje painuu alle kriittisen kolmen prosentin rajan.

Julkinen talous

Kestävyysvajetta leikataan

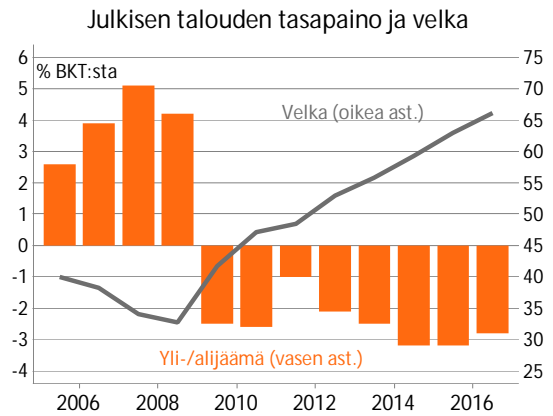
Sote-ratkaisu on keskeinen osa hallituksen tavoitetta kuroa umpeen 10 miljardin euron kestävyysvajetta. Ratkaisu kattaa tästä kolme miljardia euroa.

Kilpailukykypaketti voi puolestaan ehkäistä tarpeen 1,5 miljardin euron lisäsäästöille ja veron korotuksille. Tähän mennessä hallitus on pystynyt pitämään kiinni tavoitteestaan, vaikka helppoa se ei ole ollut.

Katset jälleen työmarkkinoille

Talouspolitiikassa huomio kiinnitty sote-ratkaisun syntymisen jälkeen jälleen työmarkkinakysymyksiin. Työmarkkinajärjestöjen vaihtoehtoinen esitys voi korvata hallituksen aiemmat esitykset. Tämä olisi luottamusta herättävä vaihtoehto.

Arvioimme, että pelkästään 5 %:n lasku yksikkötyökustannuksissa voi muutaman vuoden aikajänteellä nostaa kansantuotetta kahdella prosentilla.

OPn ekonomistit julkaisevat suhdannekatsauksen kaksi kertaa vuodessa varsinaisten suhdanne-ennusteiden välissä. Katsauksessa kommentoidaan yleisluontoisesti talouden näkymiä ja esitetään suuntaa-antavia arvioita talouden tulevasta kehityksestä. Varsinaiset suhdanne-ennusteet julkaistaan tammi-helmikuussa ja elo-syyskuussa.

OP

Pääekonomisti

Senioriekonomisti

Ekonomisti

Reijo Heiskanen

Timo Hirvonen

Maarit Lindström

puh. 010 252 8354

puh. 010 252 8515

puh. 010 252 1695

etunimi.sukunimi@op.fi

www.taloudessa.fi

Twitter: @OP_Ekonomistit